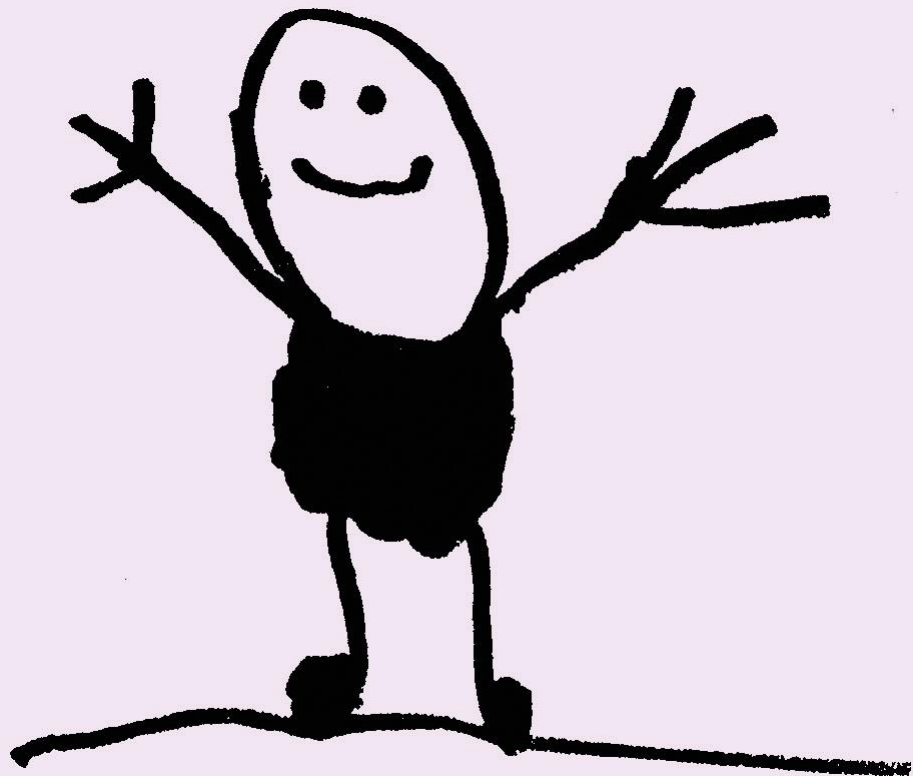

Diakonhjemmet barnehage Steinerud
Avdeling Knøttene

Årsplan 2024–2025

Lekestøtte

1. Om barnehagen 2024-2025

Velkommen til et nytt barnehageår i Steinerud barnehage!

- **Diakonhjemmet barnehager**

Steinerud barnehage tilhører Det norske Diakonhjem og er organisert under Diakonhjemmet Omsorg, sammen med Borgenveien barnehage.

Barnehagene har felles ledelse og drar nytte av et tett samarbeid. Det gir oss et større faglig fellesskap og muligheter til å kunne bruke ressursene på tvers av barnehagene. Personalet samarbeider tett om de samme prosjektene og kan besøke hverandre for å lære mer om hverandres praksis. Det arrangeres også felles barnehagelærermøter hvor det diskuteres pedagogiske spørsmål og noen felles personalmøter og planleggingsdager.

Hver avdeling har en vennskapsavdeling med samme aldersgruppe i den andre barnehagen. Disse avdelingene samarbeider mer, og barnegruppene kan besøke hverandre.

- **Universitetsbarnehage**

I oktober 2024 ble Diakonhjemmet barnehager valgt ut til å bli Universitetsbarnehager for OsloMet. Dette ser vi på som en anerkjennelse av barnehagene våre og en viktig mulighet for å videreutvikle oss faglig. Vi ser fram til et spennende samarbeid!

Dette er et partnerskap mellom barnehagene og Institutt for barnehagelærerutdanning. Det overordnede målet er å forbedre utdanningskvaliteten for studentene og styrke kompetanseutvikling i barnehagene gjennom et likeverdig samarbeid.

Begge barnehagene på Diakonhjemmet har vært praksisbarnehager for OsloMet siden slutten av 80-tallet og tar imot barnehagelærerstuderenter i praksis i ulike perioder gjennom hele barnehageåret. Tett samarbeid med barnehagelærerutdanning hjelper oss til å holde oss faglig oppdatert og til å reflektere over egen praksis.

- **Systematisk kvalitetsarbeid**

Barnehagene våre fortsetter med å bruke analyse- og observasjonsverktøyet EBBA. Det er utviklet av barnehageforskere og brukes for å vurdere kvaliteten på barnehagens vilkår for omsorg, lek, læring og danning. Resultatene av observasjonene er grunnlaget for videre arbeid med kvalitetsutvikling. Barnehagelærerne skal observere hverandres avdelinger, på tvers av barnehagene. Det er personalets arbeidsmetoder og bruk av rom og materiale som observeres, ikke barna.

- **Utviklingsarbeid med tema Lekestøtte**

Borgenveien og Steinerud barnehager fortsetter samarbeidet med Høgskolen i Innlandet i et nytt utviklingsarbeid. Dette barnehageåret er temaet Lekestøtte.

Leken er barnas viktigste aktivitet og skal ha en sentral plass i barnehagen. Personalets rolle er å støtte barnas lek, slik at de kan leke selvstendig, kreativt og lenge. Hva innebærer det for oss? Vi ser nærmere på hvordan vi kan skape lekelyst hos barna, hvordan vi kan støtte barna til å utvikle lekekompetanse og hva det innebærer å være «lekekloke» voksne. Vi samarbeider med en høgscolektor fra Høgskolen i Innlandet, som bidrar inn i det faglige arbeidet med satsningsområdet.

Les mer om årets satsning på lekestøtte i punkt 2 i årsplanen.

- **Foreldreveiledningsgruppe og refleksjonskvelder i regi av barnehagen**

I Diakonhjemmet barnehager ser vi det som viktig å bidra til å styrke familien gjennom ulike former for foreldrestøtte. Vi har valgt å bruke ICDP som grunnlag for vårt arbeid. ICDP er et enkelt, helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. ICDP er bygget på forskning innen utviklingspsykologi, tilknytningsteori og klinisk erfaring, som understreker betydningen av samspillet mellom barn og de nærmeste omsorgspersonene gjennom oppvekstårene. ICDP har som sin grunntanke at den beste måten å hjelpe et barn på, er å hjelpe barnets omsorgspersoner. Den mest virkningsfulle strategien er å støtte og bevisstgjøre barnets stabile omsorgsnettverk.

Vi starter opp en ny veiledningsgruppe for foresatte høsten-24. Barnehagen har fått prosjektmidler til å gjennomføre gruppene rett etter stengetid, med tilbud om barnepass for barna og middag for barn og foreldre.

Veiledningsgruppen vil følge metodikken fra foreldreveiledningsprogrammet ICDP og ledes av sertifiserte veiledere. Det er ikke et kurs der man får en manual på hva som er riktig eller galt, men en bevisstgjøringsprosess og hjelp til å bli sensitiv for hvordan foreldre kan justere seg til barnet sitt og gi den støtten han/hun har bruk for i sin utvikling.

Begge barnehagene vil også tilby to enkeltstående refleksjonskvelder hver i løpet av høsten-24. Her vil foreldrene få mulighet til å reflektere over ulike foreldreutfordringer sammen med andre i samme situasjon.

- **Barnehagens rolle som støtte for foreldrene**

Personalet skal møte foreldrene på en slik måte at vi fremmer deres oppfatning av seg selv som kompetente og mestrende omsorgsgivere. Det gjelder både i de daglige møtene ved levering og henting, i foreldresamtalene og foreldremøtene. Det er viktig at personalet reflekterer over hvordan vi kan gjøre dette i praksis.

Vi skal også bidra til å fremme en positiv oppfatning av og holdning til barna, både i samarbeid med foreldre, i personalet og mellom barn. Vi vet at det vi tenker om barnet gjør noe med hvordan vi møter det. Omsorgen vi gir er preget av hvilken oppfatning vi har av barnet.

- **Lærlinger i barnehagene**

Begge barnehagene på Diakonhjemmet tar imot lærlinger fra barne- og ungdomsarbeiderfaget. Lærlingene betjener en 50% stilling, men er til stede i barnehagen 100%. Halvparten av tiden er de i tillegg til den ordinære bemanningen. Både Borgenveien og Steinerud har en lærling hver dette barnehageåret.

- **Arbeidsinkludering og Helt Med**

Vi samarbeider med ulike arbeidsmarkedstiltak og tar imot kandidater som skal prøve seg ut i arbeidslivet i en periode. Alle disse kommer i tillegg til den ordinære bemanningen og blir en ekstra ressurs.

Vi samarbeider blant annet med organisasjonen Helt Med, som jobber for at mennesker med utviklingshemming, autisme og lærevansker skal få jobb i det ordinære arbeidsliv i en tilrettelagt stilling. Borgenveien har allerede i flere år hatt en ansatt gjennom denne ordningen, Steinerud barnehage er i prosess for å få en kandidat på plass.

- **Miljøfyrtårn**

Begge barnehagene er sertifiserte miljøfyrtårn og jobber systematisk med miljøledelse.

Mvh

Lisbet Røsok Maluku, styrer Diakonhjemmet barnehager

2. Årets satsningsområde: Lekestøtte

Barnehagene velger hvert år et satsningsområde for faglig fordypning. De to siste årene har satsningsområdet vært et utviklingsarbeid om hvordan vi kan jobbe for å skape et inkluderende barnemiljø. Det er et svært viktig tema og vil være med oss videre, selv om dette prosjektet nå er avsluttet.

I det kommende barnehageåret har vi valgt å sette spesielt søkelys på leken og hvordan vi kan støtte den og gi den enda bedre rammer.

Rammeplan for barnehager skriver at leken skal ha en sentral plass i barnehagen og at lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Barn leker ikke for å lære, men lærer mye gjennom leken. Den sosiale kompetansen utvikles, språket stimuleres og styrkes, barna får trening i å planlegge og forhandle, de får mestringsopplevelser og mye mer. Men først og fremst er leken viktig fordi den skaper trivsel og livslyst.

Selv om leken er barnas domene, har personalet en viktig rolle med å hjelpe barna med å få leken til å blomstre. Vi skal skape gode rammer for leken og gi alle barn den støtten de trenger for å kunne delta.

Margareta Homan, en svensk psykolog og forfatter skriver: «Vårt ansvar er å tenne lekelysten, sette farge på verden og åpne dører til mulige lekeverdener sammen med barn»

Vi har satt oss to mål for arbeidet vårt med leken:

- Hvert enkelt barn får den støtten det trenger for å delta i fantasifull, selvstendig og langvarig lek.
- Vi skal skape magi i barnehagehverdagen, som gir næring til barnas fantasi og skaper lekelyst.

Personalet skal verne om leken. Vi må organisere hverdagen slik at det ligger godt til rette for at barna kan leke lenge, uten avbrudd og forstyrrelser, og skape et fysisk lekemiljø som inspirerer til kreativ lek. For at leken skal utvikle seg, har barna behov for varierte impulser som de kan bygge leken sin på.

Personalet skal utfordre leken og bidra til at den utvikle seg videre. Forskning viser at når en voksen leker med et barn, har lekens tema en tendens til å bevares lenger og bli dypere og mer sammensatt. Den voksne blir lekens anker.

Barna trenger støtte for å utvikle lekekompetansen sin og da må personalet gå inn i leken sammen med dem. Selv om målet er at barna skal kunne leke selvstendig, vet vi at de på veien dit har behov for mye støtte fra voksne. For å kunne utvikle lekespråket sitt og øve på de sosiale ferdighetene de har bruk for i leken, trengs det deltakende og kloke voksne.

Birgitta Knutsdotter Olofsson har forsket på lek. Hun skriver at barna må få møte lekable voksne for å lære seg å leke eller oppdage leken. Lekable voksne er personer som engasjerer seg aktivt i barnas lek, som støtte eller som med-lekere. De er åpne, nysgjerrige og villige til å delta i leken på barnas premisser.

3. Barnas psykososiale miljø

I barnehagen skal alle barn oppleve at de inkluderes i fellesskapet. Her skal de få utvikle gode relasjoner og vennskap. Gjennom vennskap og lek skal barna utfordres på en positiv måte, og slik hjelpes til å utvikle empati, forståelse og respekt for egne og andres behov og grenser. Vi i barnehagen skal kontinuerlig ha søkelys på å heve barnas sosiale kompetanse, en kompetanse som omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom samspill. Det er personalets oppgave å veilede barna, og å tilrettelegge for det gode samspillet. Vi jobber bevisst for at alle barn skal erfare at de er betydningsfulle og har viktige roller i fellesskapet. Dette skjer både gjennom tilrettelagte aktiviteter og i fri lek. Rammeplanen, så vel som barnehageloven, legger vekt på at barnehagen har et mandat for å fremme likestilling, motvirke alle former for diskriminering og å forebygge, avdekke og stoppe all form for mobbing og krenkelser. Personalet skal alltid møte barna på en trygg og respektfull måte, slik at alle opplever seg sett, møtt og forstått. Barnas selvfølelse skal bygges opp, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og å respektere andres grenser. Det er personalets ansvar at alle barn har en trygg og god barnehagehverdag, og det er barnehagens oppgave å legge til rette for at barna utvikler et positivt selvbilde og tro på at alle har noe å bidra med inn i fellesskapet.

Mål for dette barnehageåret:

- Samtlige barn opplever at de er en viktig og betydningsfull del av barnegruppa, samtidig som personalet anerkjenner hvert barns individuelle behov for omsorg og utvikling.
- Barna opplever vennskap og at de støttes i sin utvikling av selvfølelse og selvrespekt.
- Barna hjelpes til å se seg selv og andre.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Personalet skal være aktivt til stede for alle barn og deltakende i leken.
- Vi skaper felles opplevelser for barnegruppen og jobber aktivt med sosial kompetanse, gjennom sanger og litteratur som fremmer vennskap og som utvikler empati, forståelse og respekt.
- Personalet er bevisste i sin rolle som forbilder og utøver omsorg og inkludering for å fremme et godt psykososialt miljø.
- Personalet legger til rette for en god tilknytning mellom personalet og barna, men også mellom barna på avdelingen.

4. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal betones og anerkjennes. Barn leker for lekens egen skyld. Den er ikke et middel for å oppnå andre mål, men er verdifull i seg selv. Lek er frivillig, indremotivert, selvstyrt og ofte lystbetont, og det er barna selv som har definisjonsmakten over hva som er lek og ikke. I tråd med rammeplanen skal barnehagen inspirere og gi rom for ulike typer lek. Vi skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek, både alene og sammen med andre, både inne og ute. Lek er barnets språk. Det er ikke minst gjennom lek at barn erfarer verden rundt seg, det er gjennom lek de prosesserer hverdagen og lærer om livet. Gjennom lek styrkes barnas sosiale kompetanse, språk og kognitive kapasitet, og deres fysiske og psykiske helse.

Personalets rolle i barnas lek vil variere like mye som barnas lek. Leken er organisk, fleksibel og i konstant utvikling. Vår rolle er å legge til rette for forskjelligartet, utfordrende, kreativ, positiv og utviklende lek. Vi skal være tilstedeværende, lyttende, inspirerende, observerende, veiledende og deltakende, men ikke dominerende. Personalet skal være lekende, kloke voksne som løfter frem leken på barnas premisser.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi skaper et godt lekemiljø hvor alle har muligheten til å delta.
- Det fysiske miljøet på avdelingen inviterer til ulike typer lek og nye lekemiljøer presenteres gjennom barnehageåret.
- Leken har en sentral rolle i barnehagen og lekens egenverdi anerkjennes.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Lekene er tilgjengelig for barna, vi skal tilby et variert lekemateriale.
- De ansatte skal engasjere seg og delta aktivitet i lek, på barnas premisser.
- Tilby et mangfold av lekemiljøer både ute og inne som oppmuntrer til forskjellige type lek.
- Leken skal prioriteres og beskyttes mot avbrudd og forstyrrelser.
- Vi deler barna inn i mindre lekegrupper og varierer sammensetningen av gruppene.
- Vi observerer og reflekterer over barnas deltakelse i lek, deres utvikling og samhandling i lek og justerer våre planer for å til enhver tid møte barnas behov.

5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer nysgjerrighet og lærelyst. Vi skal støtte og berike barnas initiativ, og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner. Personalet skal være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter. Det er vårt ansvar å gi alle barna rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestingsopplevelser.

Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser. De skal oppleve at det er rom for prøving og feiling i sine læringsprosesser. Vi ønsker å legge vekt på refleksjon og undring rundt ulike temaer og erfaringer, og gjennom en slik tilnærming skal barna både tilegne seg ny kunnskap og opplever mestring. Personalet skal til enhver tid være støttende, veiledende og rådgivende på en sensitiv og bekreftende måte. Vi vil legge til rette for konstruktiv samhandling mellom barn, og mellom barna og personalet.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna opplever mestingsglede i læringsprosesser gjennom blant annet lek, utforskning og omsorg.
- Alle barna blir møtt med utfordringer og opplevelser som gir dem noe å strekke seg etter.
- Alle barna får støtte i sine læringsprosesser.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne i barnas utvikling.
- Personalet skal ta barnas lek på alvor.
- Vi skal være utforskende voksne sammen med barna.
- Vi tilbyr barna meningsfylte opplevelser og tilpasser oss hvert enkelt barn.
- Barnas forutsetninger og premisser er utgangspunkt for våre aktiviteter.

6. Kommunikasjon og språk

Personalet skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes til å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagedagen, og alle skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Personalet skal være anerkjennende og sensitive overfor barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk, og bidra til barnets språkutvikling. Det skal legges til rette for at alle barn inkluderes i samspill og

dialog. Personalet skal være bevisst på sine roller som språklige forbilder, og være lyttende i sin kommunikasjon. Barna skal få varierte og positive erfaringer med å bruke det verbale språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenking og som uttrykk for følelser og behov. Barnehagen skal tilby egne språkgrupper for barn som har andre språk enn norsk som førstespråk.

Mål for dette barnehageåret:

- Alle barn får god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.
- Barna støttes i å utvikle og bruke sitt språk i kommunikasjon med både barn og personalet.
- Barna opplever at det de uttrykker blir tatt på alvor og at de blir lyttet til.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi stimulerer språket ved bruk av sang, regler, rim, billedbøker, fabler og gåter.
- Vi gjenkaller opplevelser og øver oss på språket og det å snakke sammen i større grupper, rundt matbordet og i samlinger.
- Vi legger opp til at barna selv kan ha en samtale med oss voksne, men også seg imellom.
- Personalet er bevisst sin rolle som lyttende partner og lar barna komme til orde mer enn at det er personalet som dominere i samtalen.

7. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. I barnehagen blir barna kjent med digitale verktøy som mobil, pc og nettbrett både indirekte og direkte. Digitale verktøy skal brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Bruk av de digitale verktøy skal støtte opp om barns læreprosesser, og personalet skal da være aktive sammen med barna og utforske de mulighetene som finnes. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og nettvett.

Mål for dette barnehageåret:

- Barnehagens digitale verktøy brukes til læring og som supplement til kreativ lek.
- Personalet skal bli kjent med barnehages digitale verktøy og hvordan disse kan brukes i en pedagogisk virksomhet.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Digitale verktøy brukes sammen med barna, ikke alene.
- Vi skal ha et bevisst forhold til bruken av digitale verktøy. Det skal brukes for å fremme læring, ikke som avledning og «barnepass».
- Personalet som har behov, skal få opplæring og kjennskap til bruk av barnehagens digitale verktøy.

8. Omsorg

Vi ser på omsorg som en forutsetning for at barn skal bli trygge, trives og utvikle seg. Barn blir friere til å kunne utforske og undre seg over ting når de føler seg trygge. Omsorgen inkluderer både fysiske behov som søvn og mat, men også psykiske og emosjonelle behov. God omsorg fremmes ved at vi gir rom for alle type følelser og at barna opplever at de blir sett, forstått og respektert og får hjelp og støtte de har behov for. Hvilken type omsorg barna trenger er individuelt; alt fra fysisk kontakt, en rolig og varm stemme og en forståelsesfull, ikke-dømmende voksen i en vanskelig situasjon. Personalet skal arbeide for et miljø der barna ikke bare er mottakere av omsorg, men også lærer å være omsorgsfulle mot hverandre. Barna skal utvikle tillit til seg selv og andre.

Mål for dette barnehageåret:

- Alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Personalet møter og tilrettelegger for hvert barns behov for omsorg.
- Personalet er klare og tydelige: alltid større, sterkere, klokere og gode.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi jobber aktivt med å se barnet, sette ord på følelser og snakke sammen.
- De ansatte er oppmerksomme på barnas individuelle behov og utøver omsorg deretter, samt bekrefter barnas uttrykk.
- Alle barns individuelle behov og uttrykk blir respektert av hele personalgruppen.

9. Medvirkning

I rammeplanen blir barns medvirkning beskrevet som barns aktive deltagelse, innflytelse og vurdering av barnehagens virksomhet. Alle barn skal oppmuntres og få mulighet til å medvirke, uavhengig av alder og uttrykksform. Dette skal gjennomføres ved at personalet observerer og følger opp barnas ulike uttrykk og behov, både verbale og non-verbale språk. Vi legger til rette for barns medvirkning i måten vi arbeider på, f.eks. gjennom å ta utgangspunkt i barnas interesser når vi velger temaer, og hvordan og hva vi tilbyr av lekemateriell. Barnas ønsker og behov skal også tas hensyn til i utformingen av rutiner og regler på avdelingen og i barnehagen. Vi skal være bevisst på å arbeide med at alle barn på avdelingen får mulighet til å medvirke, ikke bare de som har en sterk stemme.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna har innflytelse på det som skjer i barnehagen.
- Barnas interesser skal være en ressurs inn i det pedagogiske arbeidet.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Barnas interesser og synspunkt blir tatt på alvor, vi gir barna valgmuligheter og de får muligheten til å ha innflytelse på det pedagogiske opplegget.
- Barna er med på å bestemme hvilke lekematerialer som skal legges frem og brukes.
- Barnas innspill og utvikling tas med i vår planlegging av videre arbeid med barnegruppa.

10. Livsmestring og helse

Et overordnet mål for barnehagen er at den skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Dette innebærer å fremme gode matvaner og et sunt kosthold. Fysisk og motorisk aktivitet styrkes ved å la barna få tilgang til varierte bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet. Barna skal ha mulighet til å roe ned i løpet av dagen, enten med hvile eller rolige aktiviteter. Barnehagen skal være et trygt sted der barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnas psykiske helse skal også ivaretas ved at barna får oppleve følelse av egenverd og at de opplever mestring. Vi skal arbeide med fellesskapet i barnegruppen for å forebygge krenkelser og mobbing.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna utvikler en god psykisk og fysisk helse.
- Alle barna skal oppleve mestringsfølelse.
- Alle barna opplever seg som viktige og unike medlemmer i barnegruppa.
- Alle barna får støtte til å bygge opp et godt og sunt selvbilde.

- Alle barn skal oppleve matglede og gode matvaner.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi legger til rette for selvstendighetstrening, tilpasset barnas alder.
- Vi fremsnakker hverandre og viser at ulikhet er akseptert.
- Vi gir barna utfordringer som er tilrettelagt for hvert enkelt barns utviklingsnivå.
- Vi er bevisst på å oppmuntre til og anerkjenne når barn viser ønsket adferd.
- Vi går turer og bruker fjellet med ulendt terreng og tilrettelegger for en variert og aktiv utetid.

11. Danning

Barnehagen skal legge til rette for en god dannelsingsprosess der barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse. Gjennom lek og samspill, dialog og utforskning skal barna støttes i å uttrykke egne synspunkter, og slik bidra til selvstendighet og deltakelse i et demokratisk fellesskap. Barnehagen skal legge til rette for meningsfulle opplevelser og erfaringer som støtter opp om barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse. Vi skal også fremme samhold og solidaritet, og gi barna opplevelsen av tilhørighet til samfunnet, til kultur og natur. Barnehagen skal verdsette individuelle uttrykk og handlinger, samtidig som barna skal hjelpes til forståelse for felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Mål for dette barnehageåret:

- Barnehagen synliggjør, verdsetter og fremhever mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.
- Barnehagen støtter barnas utvikling av egen identitet og positiv selvfølelse.
- Personalet er bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegger for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi skal legge til rette for meningsfulle opplevelser.
- Vi vil støtte barnet i å være modig og prøve ut nye ting.
- Vi er gode samtalepartnere for barna og er interessert i å høre på hva barna har å si.
- Vi undrer oss sammen med barna og reflektere rundt ulike problemstillinger.

12. Bærekraftig utvikling

Rammeplanen sier at «Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen». Bærekraftig utvikling handler om at vi skal få dekket våre grunnleggende behov uten å ødelegge for framtidige generasjoner. I barnehagen handler det om å gi barna gode naturopplevelser, der de også gjør erfaring med omsorg for det som lever og kunne høste av naturen. Vi gir barna mulighet til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Vi er Miljøfyrtårnsertifisert. Dette forplikter oss, men gir oss også et verktøy til et mer systematisk arbeid med miljøtiltak innenfor områder som avfall, transport, innkjøp, energi og arbeidsmiljø. For barnehagen betyr det at vi har et målrettet arbeid med å begrense avfall og kildesortere. Barna skal få erfaring med hvorfor og hvordan vi kan bruke mindre og kaste mindre. Dette innebærer også å redusere matsvinn. Samtidig skal vi ikke begrense barnas uttrykk unødig eller legge skylden over på barna. Gjenbruk handler for eksempel om å kunne låne av hverandre eller bruke «verdiløst» materiale i lek og kreative aktiviteter.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi hjelper barna å bli glade i og ta vare på naturen.
- Barnehagen legger til rette for at barna på avdelingen skal få felles naturopplevelser, blir kjent med mangfoldet av dyr/ småkryp i nærmiljøet og hvordan vi kan ta vare på og behandle dem.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi kildesorterer på avdelingen og tar med barna på prosessen.
- Vi går turer der barna får gode opplevelser med natur og nærmiljø.
- Vi lærer barna hvordan vi kan ta vare på og behandle småkryp.

13. Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som bygger sitt arbeid på Rammeplan for barnehager, Lov om barnehager og Diakonhjemmets verdier og strategi. Hvordan vi fortolker og realiserer disse, synliggjøres i årsplanen. Vår årsplan er et levende dokument som personalet skal bruke aktivt gjennom hele barnehageåret. Tiltakene hver avdeling har etablert for de ulike områdene, skal evalueres jevnlig. Avdelingene vil hver måned utarbeide en detaljert plan for arbeidet med virkeliggjøring av årsplanen. Månedspanen publiseres for foreldrene på MyKid. Diakonhjemmet barnehager er opptatt av å ta vare på de gode verdiene som gjenspeiles i vår praksis, samtidig som vi stadig ønsker å forbedre oss. Dette innebærer et ærlig og kritisk blikk på det vi allerede gjør bra, og på det vi kan bli enda bedre på. For å systematisere arbeidet med kvalitetsheving bruker vi det digitale verktøyet EBBA. EBBA (En bedre barnehage for alle) er et digitalt analyse- og observasjonsverktøy for kvalitetsutvikling i norske barnehager, laget av barnehageforskere. Ved å ta i bruk dette verktøyet vil vi sette søkelys på barnas vilkår for omsorg, lek, læring og danning. Det skal derfor gjennomføres en hel dags observasjon på hver avdeling til våren. Det er personalets aktiviteter, rutinene og bruken av lokalene som blir observert, ikke barna.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi evaluere egen praksis gjennom året, og gjør kontinuerlig nødvendige endringer.
- Personalet har et kritisk blikk på egen praksis og holdninger.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Ta i bruk ulike former for dokumentasjon av arbeidet på avdelingen.
- Planlegge både kortsiktig og langsiktig for å oppnå mål.
- Evaluere årsplanen avdelingsvis to ganger i året.
- Sette av minst et avdelingsmøte i måneden til å planlegge arbeidet fremover og til å analysere det vi har gjort. Ta utgangspunkt i evalueringskjemaet i årsplanen.